

LGB Bireylerin Yaşam Doyumlarını Yordamada Psikolojik Dayanıklılık*

Psychological Resilience in Predicting the Life Satisfaction of LGB Individuals

Metehan ÇELİK**, İsmail SANBERK***, İrem ŞAHİN****

Öz: Bu araştırmanın amacı, psikolojik dayanıklılığın bileşenleri olan yapısal stil, gelecek algısı, aile uyumu, kendilik algısı, sosyal yeterlilik ve sosyal kaynakların Türkiye’deki lezbiyen, gey ve biseksüel bireylerin yaşam doyumları üzerinde herhangi bir etkisi olup olmadığını ortaya çıkarmaktır. Verileri toplanmak amacıyla; Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği, Yaşam Doyumu Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Veriler Türkiye’deki LGB bireylerden Mart 2016 ve Mart 2017 tarihleri arasında çevrimiçi form aracılığıyla internet üzerinden toplanmıştır. Toplanan veriler regresyon analizi ile analiz edilmiştir. Çalışmaya katılan 67 LGB bireyin cinsel yönelimi dağılımı incelendiğinde; 17’sinin lezbiyen, 27’sinin gey ve 23’ünün biseksüeldir. Bunun yanı sıra katılımcıların biyolojik cinsiyetleri incelendiğinde ise 67 LGB bireyin 30(%45)’unun kadın, 37(%55)’sinin erkek olduğu görülmektedir. Katılımcıların yaşları 16 ile 45 arasında değişmekte olup, yaş ortalaması 24’tür. Çalışma grubundaki LGB bireylerin 46’sı metropolde, 11’i büyük şehirde, 7’si şehir merkezinde, 2’si ilçede ve 1’i ise köyde ikamet etmektedir. Bulgular; katılımcıların psikolojik dayanıklılığın alt ölçeklerinden yapısal stil, gelecek algısı, aile uyumu ve sosyal kaynaklarından aldıkları puanların yaşam doyumlarını yordamadığı; ancak sosyal yeterlilik ve kendilik algısı alt ölçeklerinden aldıkları puanların yaşam doyumlarını yordadığını ortaya koymuştur. Kısacası, Türkiye’deki LGB bireylerin sosyal yeterlilik ve kendilik algıları ne kadar yüksekse yaşam doyumlarının da o kadar yüksek olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik dayanıklılık, yaşam doyumları, LGB bireyler

Abstract: Aim of the study is to reveal whether structural style, future perfection, family adaptation, self perception, social competence and social resources, which are components are psychological resilience, have an impact on the life satisfaction of lesbian, gay and bisexual individuals in Turkey. Psychological Resilience Scale for Adults, Life Satisfaction Scale, and Personal Information Form were used to collect data for the study. Study data was collected from LGB individuals through the online form between March 2016 and March 2017, and the data was analyzed by regression analysis. In this study, 17 of the respondents expressed their sexual identity as lesbian, while 27 of them as gay and 23 of them as bisexual. Considering the biological genders of 67 LGB individuals in total, it's seen that 45% are female and 55% are male. Respondents were found to be at the age range of 16 to 45, and age average is 24. Among the LGB individuals in the study group, 46 of them live in metropolis, 11 of them in big cities, 7 of them in city center, 2 of them in district, and 1 of them in village, including the study period. Findings show that the structural style, future perception, family adaptation and social resources subscales of psychological resilience did not predict life satisfaction of LGB individuals, whereas social competence and particularly self-perception subscales predict life satisfaction. Accordingly, LGB individual's life satisfaction is higher when their social competence and self-perception are higher.

Key words: Psychological resilience, life satisfaction, LGB individuals

Giriş

Bireyin hemcinsine (erkeğin diğer erkeklere veya kadının diğer kadınlara) yönelik cinsel, romantik, duygusal uyarım ve arzu duymasını ifade eden (Kabacaoğlu, 2015) “homoseksüelite”

*Bu çalışma 1 Temmuz 2017 tarihinde Polonya Varşova’da düzenlenen Uluslararası Cinsiyet Araştırmaları Konferansı’nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

**Yrd.Doç.Dr., Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Adana-Türkiye, e-posta: denizglen01@gmail.com

***Yrd.Doç.Dr., Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Adana-Türkiye, e-posta: mailsanberk@gmail.com

****Ar.Gör. Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Adana-Türkiye, e-posta: sahin.irem@gmail.com

kavramı gelişen dünyada bir tabu olmaktan çıkmıştır ve uzun yıllardır dünyada sosyal bilimciler tarafından üzerine çokça çalışma yapılan bir alan haline gelmiştir (Tasker, 2005; Tasker, Barrett ve De Simone, 2010). Ancak Türkiye coğrafyasının sosyokültürel yapısının bir sonucu olarak homoseksüelite üzerine Türkiye’de yapılan ampirik araştırmalar sınırlı sayıdadır (Kaptan, 2013). Bununla birlikte Türkiye’de gerçekleştirilen araştırmaların daha çok toplumda gay ve lezbiyenlere yönelik olumsuz tutumları tespit etme amacı taşıdığı görülmektedir (Alkan, 2014; Baydar, 2015; Oyman, 2010; Sanberk, Çelik ve Gök, 2016; Set, 2016; Şah, 2012; Şah, 2009; Şenel, 2014). Almanya’da yürütülen bir çalışmada Türk öğrencilerin Rus ve özellikle Alman akranlarına göre eşcinsel ve lezbiyenlere karşı daha düşmanca bir tutum içerisinde olduklarını ortaya koymaktadır (Simon, 2008). Türkiye’de yaşayan gay ve lezbiyenlerin bu olumsuz tutumlardan nasıl etkilendiğiyle ilgili araştırmalar ise oldukça sınırlı sayıdadır (Kabacaoğlu, 2015; Öner, 2013; Öztürk, 2011; Yalçınoğlu, 2013).

Bir cinsel kimliğe dayalı azınlık grubu olarak LGB’li bireyler sıklıkla önyargı, dışlanma ve ayrımcılık gibi olumsuz tutumlara maruz kalabilmektedirler. Bütün bu deneyimler onların yaşam kalitelerini ve/veya doyumlarını düşürebilmektedir. LGB’li bireylerin tamamının nefret suçu içeren bu tarz eylemlerden aynı şekilde etkilendiğini söylemek mümkün değildir. Muhtemelen söz konusu bireyin kişilik özellikleri, bu gibi nefret suçu içeren eylemler ile ne şekilde başa çıkacağı üzerinde etkili olabilmektedir. Örneğin bireylerin psikolojik dayanıklılığı onların yaşamdan elde ettikleri doyum üzerinde belirleyici olabilmektedir. Nitekim bu araştırmada bir kişilik özelliği olan psikolojik dayanıklılığın LGB’li bireylerin yaşam doyumlarını yordamada etkisi incelenmiştir.

İlgili alanyazın incelendiğinde yaşam doyumunun; yaşam olaylarından, bireyin kişilik özelliklerinden ve psikososyal değişkenlerden etkilendiğine işaret etmektedir (Diener, 1996; Headey ve Wearing, 1989; Lu, 1999). Esasında yaşam doyumunu, kişinin kendi yaşamına yönelik bilişsel değerlendirmesi olarak ele alınmaktadır (Diener, Emmons, Larsen ve Griffin, 1985). Ortak paylaşılan bir çevre olmasına karşın LGB’li bireylerin çevreye ilişkin yüklemlemeleri farklılık göstermektedir. Kuşkusuz LGB’li bireyler cinsiyete dayalı yaygın toplumsal normları yansıtmadıklarından, toplum tarafından dışlanmakta ve yalnızlığa itilmektedirler. Bireyin geçmiş yaşantıları onun bu gibi olaylarla ne şekilde başa çıkacağını, hangi kaynaklara başvuracağını veya kısaca başa çıkma stilini etkilemektedir (Wong ve So-Kum Tang, 2003). Yaşam doyumunun; zihinsel sağlık ve mutluluk ile ilişkili olduğu saptanmıştır (Cheng ve Furnham, 2001; Furnham ve Cheng, 2000). Bunun yanı sıra daha fazla sosyal desteğe sahip olan bireylerin, stresle başa çıkma ve psikolojik sağlığı ve buna bağlı olarak psikolojik sağlamlığı yüksektir (Diener, 1996; Lu, Shih, Lin ve Ju, 1997; Myers, 1999). Ayrıca araştırmacının çalışma grubu temel alındığında alanyazında LGB’li bireylerin yaşadıkları güçlüklerin kaynağının cinsel yönelime ilişkin ayrımcılık ve buna bağlı mağduriyet ile sosyal destek eksikliği olduğu görülmektedir (D’Augelli, Pilkington ve Hershberger, 2002; Landolt ve Dutton, 1997; Silverstein, 1988; Lock ve Hans, 1999; Rosario, Schrimshaw, Hunter ve Gwadz, 2002).

Limonero, Tomás-Sábado, Fernández-Castro Gómez-Romero ve Ardilla-Herrero’ya (2012) göre bir kimsenin psikolojik dayanıklılığı, onun yaşam doyumunun güçlü bir göstergesidir. Dünya’da ve Türkiye’de cinsel kimliğe dayalı azınlık gruplarının yaşam doyumlarını etkileyen değişkenlerden biri genel olarak bir başarı veya uyum sağlama sürecini ifade eden (Hunter, 2001) psikolojik dayanıklılık olduğu söylenebilir. Yaygın nüfus üzerinde yürütülen çalışmalar dayanıklılığın stres altındaki bireylerin yaşam doyumunu yordadığını ortaya koymaktadır (Çelik, Sanberk ve Deveci, 2017). Yapılan çalışmalar cinsel kimliğe dayalı azınlık gruplarında örselenme, depresyon, kişilik bozuklukları, intihar eğilimi ve hatta intihar davranışının görülme olasılığının oldukça yüksek olduğunu göstermektedir (Başar ve Öz, 2016; Cochran, Sullivan ve Mays, 2003; D’Augelli ve diğerleri, 2002; King ve diğerleri 2008; Meyer, 2003). Bu bağlamda alanyazın ve Türkiye coğrafyasının sosyokültürel yapısı göz önünde bulundurulduğunda araştırmacının amacı; psikolojik dayanıklılığın bileşenleri olan yapısal stil, gelecek algısı, aile uyumu, kendilik algısı, sosyal yeterlilik ve sosyal kaynakların Türkiye’de lezbiyen, gay ve biseksüel bireylerin yaşam doyumları üzerinde etkili olup olmadığını ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda;“LGB’li bireylerin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği’nin

Yapısal Stil, Gelecek Algısı, Aile Uyumu, Sosyal Kaynaklar, Sosyal Yeterlilik ve Kendilik Algısı Alt Ölçekleri'nden aldıkları puan Yaşam Doyumu Ölçeği'nden aldıkları puanı .05 anlamlılık düzeyinde yordamaktadır” ampirik hipotezi test edilmiştir.

Yöntem

Türkiye'deki lezbiyen, gey ve biseksüel bireylerin; psikolojik dayanıklılığın bileşenleri olan yapısal stil, gelecek algısı, aile uyumu, kendilik algısı, sosyal yeterlilik ve sosyal kaynakların yaşam doyumları üzerinde etkili olup olmadığını ortaya koymayı amaçlayan bu araştırma ilişkisel tarama modelinde betimsel bir araştırmadır.

Çalışma Grubu

Çalışmaya katılan bireylerin 17'si (%25.4) cinsel kimliğini lezbiyen, 27'si (%40.3) gey ve 23'ü (%34.3) biseksüel olarak ifade etmiştir. Toplamda 67 LGB'li bireyin biyolojik cinsiyetleri incelendiğinde %45'inin kadın ve %55'inin erkek olduğu görülmektedir. Katılımcıların yaş aralığının 16 ila 45 olduğu ve yaş ortalamasının 24 (ss = 6.01) olduğu tespit edilmiştir. Çalışma grubundaki LGB'li bireyler, araştırmanın gerçekleştirildiği dönem dahili; 46'sı metropolde, 11'i büyükşehirde, 7'si il merkezinde, 2'si ilçede ve 1'i ise kasabada ikamet etmekte olduklarını ifade etmiştir.

Veri Toplama Araçları

Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği: Çalışma grubunun psikolojik dayanıklılık düzeylerini ölçmek amacıyla; Friborg, Hjerdal, Rosenvinge ve Martinussen (2003) tarafından geliştirilip, Basım ve Çetin (2011) tarafından Türkçe'ye uyarlanan altı bileşen (Yapısal Stil, Gelecek Algısı, Aile Uyumu, Sosyal Kaynaklar, Sosyal Yeterlilik ve Kendilik Algısı) ve 33 maddeden oluşan 5'li likert tipinde Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekte, maddelerin tercih edilmesinde önyargılı değerlendirmelerden kaçınmak için, olumlu ve olumsuz özelliklerin farklı taraflarda olduğu, yanıtlar için ise beş ayrı kutucuğun yer aldığı bir format kullanılmaktadır. Şematik biçimde yapılan değerlendirmede psikolojik dayanıklılığın yüksek veya düşük ölçülmesinde puanlama şekli serbest bırakılmıştır (Basım ve Çetin, 2011). Test tekrar test güvenilirliği sonuçları dikkate alındığında altı bileşenin Pearson korelasyon katsayıları .68 ile .78 arasında değişmektedir ($p < .01$). Ölçeğin iç tutarlılığına bakıldığında Cronbach Alfa katsayısının .86 olduğu saptanmıştır.

Yaşam Doyumu Ölçeği: Çalışma grubunun yaşam doyumu düzeyini ölçmek amacıyla ise Diener, Emmons, Larsen ve Griffin, (1985) tarafından geliştirilip Köker (1991) tarafından Türkçe'ye uyarlanan tek boyut ve 5 maddeden oluşan 7'li likert tipinde Yaşam Doyumu Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 5 iken en düşük puan 35'tir. Ölçekten alınan puanların yüksek olması bireylerin yaşam doyumlarının yüksek olduğuna işaret etmektedir. Ölçeğin test tekrar test güvenilirliği .85, madde test korelasyonları .71 ile .80 arasında bulunmuştur. Ölçeğin Aysan ve Harmanlı (2003) tarafından gerçekleştirilen iç tutarlılık çalışmasında Cronbach Alfa katsayısı .85 olarak belirlenmiştir.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu kapsamında çalışma grubuna cinsel kimlikleri, biyolojik cinsiyetleri, yaşları ve ikamet etmekte oldukları yerleşim yeri sorulmuştur.

İşlem

LGB'li bireylerin yaşam doyumlarını yordamada psikolojik dayanıklılığın rolünün incelendiği bu çalışma kapsamında veriler, çalışma grubundan Mart 2016 - Mart 2017 tarihleri arasında çevrimiçi form aracılığı ile internet üzerinden toplanmıştır.

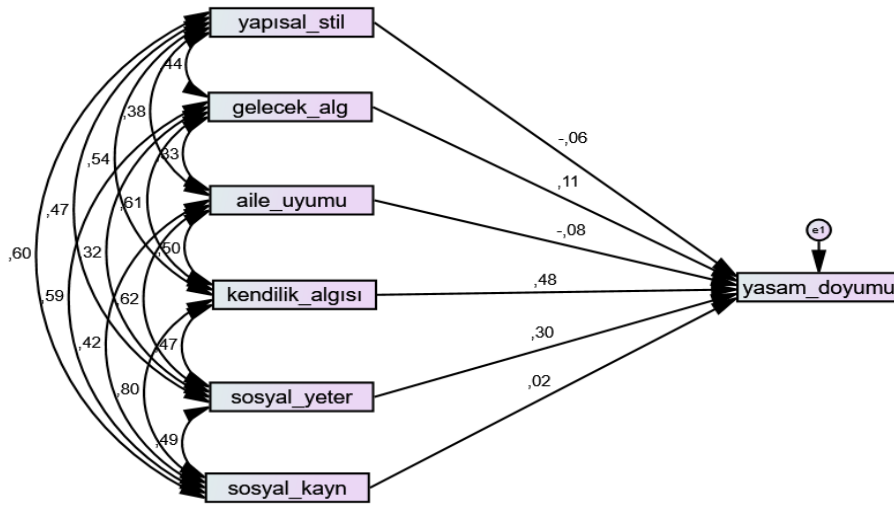
Verilerin Analizi

LGB'li bireylerin yaşam doyumlarını yordamada psikolojik dayanıklılığın rolünün incelendiği bu çalışmada veri analizi yöntemi olarak regresyon analizi tercih edilmiştir. Regresyon analizi SPSS AMOS 22 paket programı aracılığıyla yapılmıştır. Verilerin analizinde .05 anlamlılık düzeyi dikkate alınmıştır.

Bulgular

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular psikolojik dayanıklılığın yapısal stil, gelecek algısı, aile uyumu ve sosyal kaynakları alt ölçeklerinin LGB'li bireylerin yaşam doyumlarını yordamadığını; buna karşın sosyal yeterlilik ve özellikle kendilik algısı alt ölçeklerinden alınan puanın yaşam doyumunu yordadığını göstermektedir. Buna göre LGB'li bireylerin sosyal yeterlilik ve kendilik algısı ne kadar yüksekse, bireyin yaşam doyumuna da o denli yüksektir.

Şekil 1'de bulgulara ilişkin regresyon analizi sonuçları yer almaktadır.

Şekil 1. Regresyon Analizi Sonuçları

Şekil 1'deki değerler yapılan regresyon analizi sonucunda LGB'li bireylerde psikolojik dayanıklılığın alt ölçeklerinden yapısal stil ($\beta=-.06$, $p>.05$), gelecek algısı ($\beta=.11$, $p>.05$), aile uyumu ($\beta=-.08$, $p>.05$) ve sosyal kaynakların ($\beta=.02$, $p>.05$) yaşam doyumunu anlamlı düzeyde yordamadığını; ancak kendilik algısı ($\beta=.48$, $p<.05$) ve sosyal yeterliliğin ($\beta=.30$, $p<.05$) yaşam doyumunu anlamlı düzeyde yordamakta olduğunu ortaya koymaktadır.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Özellikle son yıllarda Lezbiyen, Gey ve Biseksüel bireylerin katılımlarıyla gerçekleşen çalışmaların daha çok bu bireylerin karşı karşıya kaldığı ön yargı, damgalama ve ayrımcılık üzerine yoğunlaştığı gözlenmiştir (Kelleher, 2009; Meyer, 2003). Bunun sonucu olarak LGB'li bireylerde örselenme, depresyon, kişilik bozuklukları, intihar eğilimi ve hatta intihar davranışını meydana gelebilir. Bireylerin yaşamlarındaki stres unsurları çok yoğun ise buna paralel olarak yaşam standartlarının da düştüğü ifade edilebilir. Yaşam standartlarının düşmesi, yaşamdan alınan doyum ve olumsuzluklara karşı dayanabilme gücünü düşürebilir. Bu çalışma kapsamında Türkiye örnekleminde LGB'li bireyler için yaşam doyumunu, onu etkilemekte olan psikolojik dayanıklılık ile birlikte ele alınmıştır. Bu bağlamda Türkiye örnekleminde 67 LGB'li bireye ulaşılmıştır. Örneklem büyüklüğünün küçük olmasıyla α ve β hata olasılıkları nedeniyle çalışma kapsamında elde edilen bulguların genellenmesinde dikkatli olunmalıdır.

Bu çalışma ile elde edilen bulgular sonucunda psikolojik dayanıklılığın yapısal stil alt boyutunun yaşam doyumunu istatistiksel olarak anlamlı bir biçimde yordamadığı görülmüştür. LGB'li bireyler açılma süreci bağlamında kimlik geliştirme sürecinin ergenlik döneminde

öncelikli olarak sosyal kimlik, benlik algısı gibi duyuşsal özellikleri diğer kimliklere göre kendi içlerinde daha yoğun yaşamaktadır (Goldberg ve Allen, 2013). Bu sebeple psikolojik dayanıklılığın yapısal stili olarak ifade edilen hedef oluşturma, zamanı planlama, günlük yaşamın normları ve alışkanlıkları gibi olgular bu bireyler için daha az önem arz edebilir. Buna bağlı olarak “LGB’li bireylerin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği’nin Yapısal Stil Alt Ölçeği’nden aldıkları puan Yaşam Doyumu Ölçeği’nden aldıkları puanı .05 anlamlılık düzeyinde yordamaktadır” hipotezi reddedilmiştir.

LGB’li bireylerin psikolojik dayanıklılığının kuramsal çerçevesine göre sosyal destek, duygusal açıklık ve gelecek yönelimi (umut ve iyimserlik); düşük ön yargı tutumu aracılığı ile psikolojik sağlığı ve psikolojik sağlığın bir bileşeni olan yaşam doyumunu yordamaktadır (Cohen, 2004). Ancak LGB’li bireyler, içinde yaşadıkları toplumun bir getirisi olarak düşük sosyal desteğe sahiptirler ve duygusal izolasyona maruz kalmaktadır (Kabacaoğlu, 2015). Bu durum, LGB’li bireylerin geleceğe ilişkin algıları olarak tanımlanan gelecek yönelimlerini kısıtlamaktadır. Bunun sonucu olarak “LGB’li bireylerin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği’nin Gelecek Algısı Alt Ölçeği’nden aldıkları puan Yaşam Doyumu Ölçeği’nden aldıkları puanı .05 anlamlılık düzeyinde yordamaktadır” hipotezi reddedilmiştir.

Kabacaoğlu (2015) gey ve lezbiyenler için açılma sürecindeki en önemli sorunun toplumdaki homofobik ve heteroseksist tutumlar olduğunu ifade etmektedir. Bireyin ailesi ve yaşadığı çevre kültürel ve politik açıdan “özürlükçü” değerleri benimsemiş olsa dahi, eşcinselliğe ve eşcinsellere yönelik tutumları genellikle olumsuzdur. Ayrıca alan yazında LGB’li bireyler ve ailelerine ilişkin gerçekleştirilen çalışmalar; LGB’li bireylerin ailelerinde açılma sürecinin ardından homofobik ve heteroseksist tutumlarla karşılaştıklarını ifade etmektedir (Goldberg ve Allen, 2013). Bundan dolayı LGB’li bireyler için psikolojik dayanıklılığın bir bileşeni olan aile uyumu kavramının yaşam doyumunu için yordayıcı bir değişken olmadığı söylenebilir. Ayrıca ailevi destek veya aile tarafından kabul görme LGB’li bireylerin yaşam doyumlarını doğrudan değil, LGB’li bireyin kendilik algısı, kendini kabul etmesi üzerinden (Shilo ve Savaya, 2011) dolaylı olarak yaşam doyumunu etkileyebileceği gözönünde bulundurulmalıdır. Bu açıklama, psikolojik dayanıklılığın aile uyumu bileşeninin neden doğrudan yaşam doyumunu yordamamış olduğu ile ilgili bir gerekçe ortaya koymaktadır. Sonuç olarak “LGB’li bireylerin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği’nin Aile Uyumu Alt Ölçeği’nden aldıkları puan Yaşam Doyumu Ölçeği’nden aldıkları puanı .05 anlamlılık düzeyinde yordamaktadır” hipotezi reddedilmiştir.

Bireyin yaşamında sosyal kaynak olarak değerlendirilebilecek olan sosyal destek LGB’li bireylerin hayatlarında yaşam doyumları açısından önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle LGB’li bireylerin sosyal yaşam içerisinde karşılaştıkları önyargılara tepki verme becerileri sayesinde sosyal destek, kısmen bir dayanıklılık etkeni olarak değerlendirilebilir (Kwon, 2013). Detrie ve Liase (2008) gerçekleştirmiş oldukları çalışmada, LGB’li bireylerin algıladıkları sosyal desteğin psikolojik iyi olma halini etkilediğini ifade etmiştir. Ancak LGB’li bireylerin birkaç sivil toplum örgütü dışında (Kaos GL, SpoD, Lambda, Gökkuşluğu Aileler grubu gibi) sosyal destek bağlamında ulaşılabilir kaynaklarının kısıtlı olduğu görülmektedir. Bu nedenle LGB’li bireylerin yaşam doyumlarının sosyal kaynaklardan etkilenmediği söylenebilir (Başar ve Öz, 2016). Bu bağlamda “LGB’li bireylerin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği’nin Sosyal Kaynaklar Alt Ölçeği’nden aldıkları puan Yaşam Doyumu Ölçeği’nden aldıkları puanı .05 anlamlılık düzeyinde yordamaktadır” hipotezi reddedilmiştir.

Önalın Akfırat (2006), bireylerin sahip olduğu sosyal becerilerini sergilemeleri ve başkaları tarafından olumlu olarak değerlendirilmelerini sosyal yeterlilik olarak tanımlamaktadır. Sosyal yeterlilik kavramı kimi zaman sosyal beceri kavramı ile karıştırılmasına rağmen, bu iki kavram birbirinden oldukça farklı çerçevelere sahiptir. Sosyal yeterliliği olan bireyin sosyal becerilere de sahip olduğu kabul edilir (Hops, 1983). Alan yazında sosyal yeterlilik kavramının yaşam doyumuna etkisine ilişkin, LGB’li bireylerin örneklem grubunu oluşturduğu herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ancak bu araştırmanın bulgusundan yola çıkarak LGB’li bireylerin sosyal yeterlilik konusunda kendilerini açık hissettikleri ve sahip oldukları bu sosyal yeterliliklerin yaşam doyumları üzerinde etkisi olduğu

söylenbilir. Bu nedenle “LGB’li bireylerin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği’nin Sosyal Yeterlilik Alt Ölçeği’nden aldıkları puan Yaşam Doyumu Ölçeği’nden aldıkları puanı .05 anlamlılık düzeyinde yordamaktadır” hipotezi kabul edilmiştir.

Friborg ve diğerleri (2003), Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği’ni geliştirme sürecinde psikolojik dayanıklılığın bireyin kendine ilişkin algılarını içeren bileşenine kendilik algısı adını vermişlerdir. Alanyazın incelendiğinde, ilgili ölçekte kendilik algısı bileşeni kapsamındaki maddelerin benlik algısı kavramı ile paralellik gösterdiği görülmüştür. Benlik algısı kavramı, bireyin kendisi ile ilgili algılarının bütünüdür. Yani bireyin kendini tanımlayıcı özellikleri, eksiklikleri, kapasitesi, sınırları ve değerlerin tümüdür (Hamachek, 1988). Yapılan araştırmalar incelendiğinde LGB’li bireylerin benlik algılarının yaşam doyumlarına etkisi ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu çalışmanın bulgularından yola çıkarak LGB’li bireylerin kendilik algılarının yaşam doyumları üzerinde önemli bir etkisi olduğu söylenebilir. Bunun sonucunda “LGB’li bireylerin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği’nin Kendilik Algısı Alt Ölçeği’nden aldıkları puan Yaşam Doyumu Ölçeği’nden aldıkları puanı .05 anlamlılık düzeyinde yordamaktadır” hipotezi kabul edilmiştir.

LGB’li bireylerin psikolojik dayanıklılıklarının yaşam doyumlarına etkisinin incelendiği bu araştırmanın sonuçları doğrultusunda; psikolojik dayanıklılığın bir bütün olarak LGB’li bireylerin yaşam doyumları üzerinde bir etkisi olmadığı, ancak sosyal yeterlilik ve kendilik algısı bileşenlerinin LGB’li bireylerin yaşam doyumları üzerinde etkisi olduğu söylenebilir. Bu araştırma gerçekleştirilirken gerek Türk gerek uluslararası alan yazında LGB’li bireylerin psikolojik dayanıklılığının yaşam doyumlarına etkisinin incelendiği herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda bu çalışmanın ilişkin bir öncü niteliği taşıdığı söylenebilir.

Çalışmaya ilişkin, örneklemdaki katılımcı sayısının düşük olması bir sınırlılık barındırmaktadır. Benzer örneklem grubunda, örneklem büyüklüğü genişletilerek çalışma tekrarlanabilir. Bu çalışmada psikolojik dayanıklılık bir yordayıcı değişken olarak ele alınmıştır. Oysa psikolojik dayanıklılık bir aracı veya düzenleyici değişken olarak ele alınabilir. Ayrıca psikolojik dayanıklılık bu çalışmada nedensel (yordayıcı) bir değişken olarak ele alınmıştır. LGB’li bireylerde psikolojik dayanıklılığın sonuç değişkeni olduğu çalışmalara gereksinim duyulmaktadır. Bir diğer ifadeyle “LGB’li bireylerin psikolojik dayanıklılığı ne gibi değişkenlerden etkilenmektedir?” sorusuna ileride yapılabilecek araştırmalarla yanıt verilebilir. Bununla birlikte bu çalışmada yaşam doyumunun yordanmasında tek bir değişkenin yordayıcılığı incelenmiştir. Kuşkusuz LGB’li bireylerin yaşam doyumları bir tek psikolojik dayanıklılık değişkeni ile açıklanamamaktadır; ileriki araştırmalarda birden fazla değişkenin yaşam doyumunu yordamada etkisi incelenebilir. Bu çalışma dış geçerliği öncelleyen ilişkisel tarama modelinde bir araştırmadır. Araştırma neticesinde ulaşılan bulguların iç geçerliği yüksek, nitel karakterli çalışmalardan elde edilebilecek bulgularla desteklenmesinin alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

LGB’li bireylerin psikolojik sağlıklarının sosyal yeterlilik ve kendilik algısı bağlamında yaşam doyumlarını etkilemesinden hareketle, psikolojik sağlamlığın diğer bileşenlerinin de LGB’li bireylerin yaşam doyumları üzerindeki etkisini arttırmaya yönelik çalışmalar yapılabilir. Bunun yanı sıra LGB’li bireylerin toplum içerisinde yaşadıkları sorunları ortaya çıkarmaya yönelik gerçekleştirilebilecek çalışmalarda önyargılar, ayrımcılık ve şiddet, demokratik ve sosyal haklar gibi değişkenler ele alınabilir.

Öte yandan toplumların sosyokültürel yapısını olumlu anlamda değiştirebilmek için önemli araçlardan biri eğitimidir. Bu nedenle gelecekte yapılacak olan çalışmalarda özellikle cinsel kimliğe dayalı azınlık grupların eğitim kurumlarında yaşanabilir bir ortamda eğitim alabilmeleri adına okullarda öğrenciler arasında birbirlerine karşı saygı, anlayış ve demokratik bir okul iklimi oluşturmak için gerek öğretmen gerekse öğrencilere yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

Kaynaklar

- Alkan, E. (2014). *Farklı cinsel yönelime sahip bireylerin yaşam doyumu, stresle başa çıkma stratejileri ve psikolojik dayanıklılık düzeylerinin karşılaştırılması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aysan, F. ve Harmanlı, Z. (2003). Yaşam doyumunu yordamada yaşam uyumu, özyeterlik ve başa çıkma stratejileri. *7. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Malatya, Bildiriler içinde* (s. 93). Ankara: PegemA.
- Basım, H. N. ve Çetin, F. (2011). Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği'nin güvenilirlik ve geçerlilik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 22(2), 104-114. Erişim adresi: <http://www.turkpsikiyatri.com/PDF/C22S2/104-114.pdf>
- Başar, K. ve Öz, G. (2016). Cinsiyetinden hoşnutsuzluğu olan bireylerde psikolojik dayanıklılık: Algılanan sosyal destek ve ayrımcılık ile ilişkisi. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 27, 1-10. Erişim adresi: <http://www.turkpsikiyatri.com/PDF/C27S4/01.pdf>
- Baydar, M. (2015). *Gay, lezbiyen ve biseksüel bireylerde içselleştirilmiş homofobi ve psikolojik sıkıntılar* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Aydın.
- Cheng, H. ve Furnham, A. (2001). Attributional style and personality as predictors of happiness and mental health. *Journal of Happiness Studies*, 2, 307-327. Erişim adresi: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1023%2FA%3A1011824616061.pdf>
- Cochran, S. D., Sullivan, J. G. ve Mays, V. M. (2003). Prevalence of mental disorders, psychological distress, and mental health services use among lesbian, gay, and bisexual adults in the United States. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 71(1), 53-61. Erişim adresi: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4197971/>
- Cohen, S. (2004). Social relationships and health. *American Psychologist*, 59(8), 676-684. Erişim adresi: <http://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0003-066X.59.8.676>
- Detrie, P. M. ve Lease, S. H. (2008). The relation of social support, connectedness, and collective self-esteem to the psychological well-being of lesbian, gay, and bisexual youth. *Journal of Homosexuality*, 53(4), 173-199. doi: 10.1080/00918360802103449. Erişim adresi: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/18689197>
- D Augelli, A. R., Pilkington, N. W. ve Hershberger, S. L. (2002). Incidence and mental health impact of sexual orientation victimization of lesbian, gay, and bisexual youths in high school. *School Psychology Quarterly*, 17(2), 148-167. doi:10.1521/scpq.17.2.148.20854
- Diener, E. (1996). Traits can be powerful, but are not enough: Lessons from subjective well-being. *Journal of research in personality*, 30(3), 389-399. Erişim adresi: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0092656696900276>
- Diener, E., Emmons, R. A., Larson, R. J. ve Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. *Journal of Personality Assessment*, 49, 71-75. Erişim adresi: https://internal.psychology.illinois.edu/~ediener/Documents/Diener-Emmons-Larsen-Griffin_1985.pdf
- Friborg, O., Hjemdal, O., Rosenvinge, J. H. ve Martinussen, M. (2003). A new rating scale for adult resilience: what are the central protective resources behind healthy adjustment? *International journal of methods in psychiatric research*, 12(2), 65-76. Erişim adresi: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/mpr.143/pdf>
- Furnham, A. ve Cheng, H. (2000). Perceived parental behaviour, self-esteem and happiness. *Social psychiatry and psychiatric epidemiology*, 35(10), 463-470. Erişim adresi: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s001270050265.pdf>
- Goldberg, A. E. ve Allen, K. R. (2013). *LGBT- Parent Families Innovations in Research and Implications for Practice*. New York: Springer Science+Business Media.
- Headey, B. ve Wearing, A. (1989). Personality, life events, and subjective well-being: Toward a dynamic equilibrium model. *Journal of Personality and Socialpsychology*, 57(4), 731-739. Erişim adresi: <http://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.57.4.731>

- Hops, H. (1983). Children's social competence and skills: Current research practices and future directions. *Behavior Therapy*, 14, 3-18. Erişim adresi: [https://doi.org/10.1016/S0005-7894\(83\)80084-7](https://doi.org/10.1016/S0005-7894(83)80084-7)
- Hunter, A. J. (2001). A cross cultural comparison of resilience in adolescents. *Journal of Pediatric Nursing*, 16, 172-179. Erişim adresi: <https://doi.org/10.1053/jpdn.2001.24180>
- Kabacaoğlu, G. (2015). *Gey ve lezbiyenlerde açılma süreci: nitel bir araştırma* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kaptan, S. (2013). Ailelerin kabul süreçleri eşcinsellik. Ş. Yüksel ve N. Yetkin (Yay. haz.). *Eşcinsellik (Bilgilendirme Dosyası-10)* içinde (s. 90-91). İstanbul: CETAD.
- Kelleher, C. (2009). Minority stress and health: Implications for lesbian, gay, bisexual, transgender, and questioning (LGBTQ) young people. *Counselling Psychology Quarterly*, 22(4), 373-379. Erişim adresi: <https://doi.org/10.1080/09515070903334995>
- King, M., Semlyen, J., Tai, S. S., Killaspy, H., Osborn, D., Popelyuk, D. ve Nazareth, I. (2008). A systematic review of mental disorder, suicide, and deliberate self harm in lesbian, gay and bisexual people. *BMC psychiatry*, 8(1), 70. doi: <https://dx.doi.org/10.1186%2F1471-244X-8-70>
- Köker, S. (1991). *Normal ve sorunlu ergenlerin yaşam doyumu düzeylerinin karşılaştırılması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kwon, P. (2013). Resilience in lesbian, gay, and bisexual individuals. *Personality and Social Psychology Review*, 17(4), 371-383. doi: 10.1177/1088868313490248.
- Landolt, M. A. ve Dutton, D. G. (1997). Power and personality: An analysis of gay male intimate abuse. *Sex roles*, 37(5), 335-359. Erişim adresi: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1023%2FA%3A1025649306193.pdf>
- Limonero, J. T., Tomás Sábado, J., Fernández Castro, J., Gómez Romero, M. J. ve Ardilla Herrero, A. (2012). Resilient coping strategies and emotion regulation: predictors of life satisfaction. *Psicol Conduct*, 20(1), 183-196. Erişim adresi: https://www.researchgate.net/publication/234139556_Resilient_coping_strategies_and_emotion_regulation_predictors_of_life_satisfaction_Estrategias_de_afrentamiento_resilientes_y_regulacion_emocional_predictores_de_satisfaccion_con_la_vida
- Lock, J. ve Steiner, H. (1999). Gay, lesbian, and bisexual youth risks for emotional, physical, and social problems: Results from a community-based survey. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 38(3), 297-304. doi: <https://doi.org/10.1097/00004583-199903000-00017>
- Lu, L. (1999). Personal or environmental causes of happiness: A longitudinal analysis. *The Journal of Social Psychology*, 139(1), 79-90. Erişim adresi: <https://doi.org/10.1080/00224549909598363>
- Lu, L., Shih, J. B., Lin, Y. Y. ve Ju, L. S. (1997). Personal and environmental correlates of happiness. *Personality and Individual Differences*, 23(3), 453-462. Erişim adresi: [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(97\)80011-6](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(97)80011-6)
- Meyer, I. H. (2003). Prejudice, social stress, and mental health in lesbian, gay, and bisexual populations: conceptual issues and research evidence. *Psychological Bulletin*, 129(5), 674. Erişim adresi: <https://dx.doi.org/10.1037%2F0033-2909.129.5.674>
- Myers, D. G. (1999). Close relationships and quality of life. D. Kahneman, E. Dienerand ve N. Schwarz (Yay. haz.). *Well-being: The Foundations of Hedonic Psychology* içinde (s. 213-229). Russell Sage Foundation, New York.
- Önalın Akfırat, F. (2006). Sosyal yeterlilik, sosyal beceri ve yaratıcı drama. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(1), 39-58.
- Öner, A. (2013). *Work place discrimination against White collar lesbians and gays and their coping strategies: A case study from Ankara, Turkey* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

- Oyman, S. (2010). *Cinsel yönelimi farklı mağdur ve zanlı kişilere yapılan yüklemeler üzerinde katılımcı cinsiyeti, eğitim düzeyi ve homofobik tutumların rolü* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Öztürk, A. (2011). *Bir erkeklik alt alanı olarak eşcinsel erkeklik alanı* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Rosario, M., Schrimshaw, E. W., Hunter, J. ve Gwadz, M. (2002). Gay-related stress and emotional distress among gay, lesbian and bisexual youths: A longitudinal examination. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 70(4), 967-975. Erişim adresi: <http://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-006X.70.4.967>
- Sanberk, İ., Çelik, M. ve Gök, M. (2016). Üniversitesi öğrencilerinin homofobi düzeylerinin cinsiyet ve cinsiyet rolleri açısından incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 4011-4019.
- Set, Z. (2016). *Lezbiyen, gey biseksüel örnekleminde bağlanma stilleri ile arasındaki ilişkide içselleştirilmiş homofobi ve öz anlayışın aracı rolü* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Shilo, G. ve Savaya, R. (2011). Effects of family and friend support on LGB youths' mental health and sexual orientation milestones. *Family Relations*, 60, 318-330. Erişim adresi: <https://www.deepdyve.com/lp/wiley/effects-of-family-and-friend-support-on-lgb-youths-mental-health-and-4o49ri40NB>. Doi: 10.1111/j.1741-3729.2011.00648.x
- Silverstein, C. (1988). The borderline personality disorder and gay people. *Journal of Homosexuality*, 15(1-2), 185-212. Erişim adresi: https://doi.org/10.1300/J082v15n01_13
- Simon, B. (2008). Einstellungen zur Homosexualität: Ausprägungen und psychologische Korrelate bei Jugendlichen ohne und mit Migrationshintergrund (ehemalige UdSSR und Türkei). *Zeitschrift für Entwicklungspsychologie und Pädagogische Psychologie*, 40(2), 87-99. doi: <http://dx.doi.org/10.1026/0049-8637.40.2.87>
- Şah, U. (2009). *Türkiye'deki gençlerin cinsel yönelimlere ilişkin sosyal temsilleri ve homofobi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Şah, U. (2012). Eşcinselliğe, biseksüelliğe ve transseksüelliğe ilişkin tanımlamaların homofobi ve LGBT bireylerle tanışıklık düzeyi ile ilişkisi. *Psikoloji Çalışmaları Dergisi*, 32(2), 23-48.
- Şenel, B. (2014). *Cinsel yönelim ayrımcılığının gündelik hayat yansımaları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Tasker, F. (2005). Lesbian mothers, gay fathers and the it children: A review. *Journal of Development and Behavioral Pediatrics*, 26, 224-240. doi: 10.1097/00004703-200506000-00012
- Tasker, F., Barret, H. ve De Simon, F. (2010). "Coming out tales" Adult sons and daughters' feelings about their gay father's sexual identity. *Australian and New Zealand Journal of Family Therapy*, 31, 326-337. doi: 10.1375/anft.31.4.326
- Wong, C. Y. ve Tang, C. S. K. (2003). Personality, psychosocial variables, and life satisfaction of Chinese gay men in Hong Kong. *Journal of Happiness Studies*, 4(3), 285-293. Erişim adresi: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1023%2FA%3A1026211323099.pdf>
- Yalçınoğlu, N. (2013). *Eşcinsel ve biseksüel erkeklerin psiko-sosyal sorunları ve bunları etkileyen faktörlerin incelenmesi (İstanbul 2012 çalışması)* (Yayımlanmamış tıpta uzmanlık tezi). İstanbul Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Extended Abstract

Introduction

As a consequence of the sociocultural structure of Turkey's geography, the number of empirical researches on homosexuality in Turkey is limited (Kaptan, 2013). In addition to this, it is seen that the researches carried out in Turkey are mostly aimed at determining the negative attitudes in the society towards gay and lesbian (Alkan, 2014; Baydar, 2015; Oyman, 2010; Sanberk,

Çelik & Gök, 2016; Set, 2016; Şah, 2012; Şah, 2009; Şenel, 2014). The researches on how gay and lesbians living in Turkey are affected by these negative attitudes are quite limited (Kabacaoğlu, 2015; Öner, 2013; Öztürk, 2011; Yalçınoğlu, 2013).

According to Limonero, Tomás-Sábado, Fernández-Castro Gómez-Romero and Ardilla-Herrero (2012), the psychological resilience of a person is a strong indication of his/her life satisfaction. One of the variables affecting the life satisfaction, which is defined as cognitive positive evaluations of oneself to his/her own life (Diener, Emmons, Larsen & Griffin, 1985), of the minority groups based on sexual identity in the world and in Turkey is psychological resilience that means success or adaptation process in general (Hunter, 2001).

Acting upon this, the aim of this study is to reveal whether structural style, future perception, family adaptation, self-perception, social competence and social resources, which are components of psychological resilience, have an impact on the life satisfaction of lesbian, gay and bisexual individuals in Turkey.

Method

Aiming to reveal whether structural style, future perception, family adaptation, self-perception, social competence and social resources, which are components of psychological resilience, have an impact on the life satisfaction of lesbian, gay and bisexual individuals in Turkey, this is a descriptive study in the relational screening model. Psychological Resilience Scale for Adults (Friborg, Hjemdal, Rosenvinge & Martinussen, 2003), Life Satisfaction Scale (Diener, Emmons, Larsen & Griffin, 1985), and Personal Information Form, which was prepared for the researches to obtain demographic data of respondents, were used to collect data for the study. Study data were collected from LGB individuals through the online form between March 2016 and March 2017, and the data were analyzed by regression analysis.

Study Group: 17 of the respondents expressed their sexual identity as lesbian, while 27 of them as gay and 23 of them as bisexual. Considering the biological genders of 67 LGB individuals in total, it's seen that 45% are female and 55% are male. Respondents were found to be at the age range of 16 to 45, and age average is 24. Among the LGB individuals in the study group, 46 of them live in metropolis, 11 of them in big cities, 7 of them in city center, 2 of them in district, and 1 of them in village, including the study period.

Result and Discussion

Findings show that the structural style, future perception, family adaptation and social resources subscales of psychological resilience did not predict life satisfaction of LGB individuals; whereas, the score received from social competence and particularly self-perception subscales predict life satisfaction. Accordingly, individual's life satisfaction is higher when the social competence and self-perception of LGB individuals is higher.

LGB individuals experience the affective characteristics such as social identity and ego perception etc. more intensively in identity development process, in the context of the coming-out process, particularly during adolescence period compared to the other identities (Goldberg & Allen, 2013). For this reason, facts such as goal setting, time planning, norms and habits of everyday life, which are expressed as the structural style of psychological resilience, may be less important for these individuals.

Social support, emotional openness and future orientation (hope and optimism) according to the theoretical framework of the psychological resilience of LGB individuals predict the psychological well-being through low prejudice attitude, as well as the life satisfaction which is a component of psychological well-being. However, LGB individuals have low social support and are exposed to emotional isolation as a result of the society they live in. This situation limits the future orientations which are defined as the future perceptions of LGB individuals.

According to Kabacaoğlu (2015), even though the individual's family and environment have adopted "libertarian" values in cultural and political terms, attitudes towards

homosexuality and homosexuals are often negative. In addition to this, in the studies carried out related to the LGB individuals and their families in the body of literature, the LGB individuals stated that they are facing with homophobic and heterosexist attitudes after they come out to their families (Goldberg & Allen, 2013). As a result, it is possible to say that the concept of family adaptation, which is a component of psychological resilience, is not a predictive variable of life satisfaction for LGB individuals.

Social support, which can be considered as a social resource in an individual's life, has an important place in the lives of LGB individuals in terms of life satisfaction. Particularly with the skills of LGB individuals to react to prejudices they encounter in social life, social support can be partially considered as a resilience factor (Kwon, 2013). However, it appears that LGB individuals have limited access to resources outside of a few non-governmental organizations (such as Kaos GL, SpoD, Lambda, Rainbow Family groups etc.) in the context of social support. For this reason, it is possible to say that the life satisfaction of LGB individuals is not affected by social resources (Başar & Öz, 2016).

Önalın Akfırat (2006) defines social competence as the ability of individuals to exhibit their social skills and to be evaluated positively by others. Although the concept of social competence is sometimes confused with the concept of social skills, these two concepts have quite different frameworks. The individual with social competence is also considered to have social skills (Hops, 1983). Based on the finding of this research, it is possible to say that the LGB individuals feel themselves open about social competence and that these social competences of them have an effect on their life satisfaction.

Friborg, Hjemdal, Rosenvinge and Martinussen (2003) described self-perception as the component of psychological resilience containing self-perceptions of the individual in the process of developing psychological resilience scale for the adults. When the body of literature was examined, it was observed that the items within the self-perception component in the relevant scale were in parallel with the concept of ego perception. The concept of ego perception is the whole of all perceptions related to oneself. In other words, it is the individual's self-defining qualities, deficiencies, capacities, limits and values as a whole (Hamachek, 1988). From the findings of this study, it is possible to say that the LGB individuals' self-perception has an important effect on their life satisfaction.

While carrying out this research, no study examining the effect of psychological resilience of LGB individuals on their life satisfaction was found neither in the Turkish nor international body of literature. In this context, it is possible to say that: This study is a pioneer in the effect of psychological resilience of LGB individuals on their life satisfaction. The study is limited due to the low number of participants in the sampling. In the same sampling group, the study can be repeated by increasing the sampling size. Acting upon the fact that psychological resilience of LGB individuals affects their life satisfaction in the context of social competence and self-perception, it is possible to carry out studies to increase the effect of other components of psychological resilience on life satisfaction of LGB individuals.